

1 **Fylkesprogram for Vestfold Senterparti 2023–2027**

2 **Vi bygger et sterkt Vestfold – for framtida!**

3

4 Etter fire år, sammenslått med Telemark, skal vi nå bygge et sterkt og tydelig
5 Vestfold. Senterpartiet vil bygge samfunnet nedenfra. Vi arbeider for et trygt
6 samfunn der mennesker kan utvikle seg og tar ansvar for eget liv, felleskapet og
7 naturen. Verdigrunnlaget til Senterpartiet er den kristne og humanetiske
8 kulturarven. Hvert menneske er unikt og uerstattelig, og menneskeverdet er
9 ukrenkelig og overordnet andre verdier.

10

11 For Senterpartiet er tre forvaltningsnivåer, der kommuner, fylkeskommuner og
12 staten fordeler arbeidsoppgaver og samarbeider, den beste løsningen for å
13 dekke innbyggernes behov for gode tjenester og styring av samfunnet.

14

15 Fylkeskommunens samfunnsoppdrag er sammensatt. Fylkeskommunen er en
16 demokratisk arena. I tillegg er fylkeskommunen forvaltningsorgan,
17 myndighetsutøver, tjenesteleverandør og regional utviklingsaktør innen områder
18 som areal og plan, folkehelse, klima og miljø, kultur, næring, opplæring,
19 samferdsel og tannhelse. Flere statlige oppgaver bør desentraliseres til
20 fylkeskommunene for å effektivisere forvaltningen og sikre at beslutninger tas
21 med bakgrunn kunnskap om lokale forhold.

22

23 Jordbruk, skogbruk og fiske og nærhet til natur, elver og kyst er blant Vestfolds
24 sterkeste nasjonale fortrinn. Klok og bærekraftig forvaltning av naturressursene er
25 viktig for å sikre biologisk arts mangfold, tilgang til friluftslivs- og
26 rekreasjonsområder og for å fremme reiseliv og turisme. Men det er særlig viktig
27 med tanke på matsikkerhet og beredskap. Bærekraftig natur- og
28 ressursforvaltning handler helt grunnleggende om å gi folk trygghet i hverdagen.

29

30

31

32

33 **Miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft**

34 FNs bærekraftsmål ligger til grunn for fylkeskommunens virksomhet.
35 Senterpartiet er opptatt av at den miljømessige, sosiale og økonomiske
36 bærekraften utvikles parallelt.
37 Vi må skape et samfunn der vi respekterer naturens tåleevne gjennom å forvalte
38 både fornybare og ikke-fornybare naturressurser som jord, vann, vind og sol klokt.
39 Vi må redusere klimagassutslipp og samarbeide om nye, framtidsrettede
40 løsninger. Samtidig må vi redusere sosiale og økonomiske forskjeller gjennom å
41 arbeide med inkludering. Målet er at alle mennesker i Vestfold skal kjenne
42 tilhørighet og ha mulighet til å delta i arbeidsliv, kulturliv og frivillige lag og
43 foreninger og ta utdanning. Videre må det finnes godt utbygde offentlige tilbud,
44 nær folk.

46 **Fylkeskommunen som arbeidsplass**

47 Fylkeskommunen skal være en seriøs og forutsigbar arbeidsgiver, som følger
48 spillereglene i arbeidslivet og går foran som et godt eksempel. Senterpartiet
49 ønsker stor grad av tillit til både ledelse og arbeidstagere, og redusert bruk av
50 unødvendig kontroll og rapportering. Det må tilrettelegges for inkludering
51 gjennom universell utforming av lokaler og digitale verktøy.

53 **Trygg, langsiktig og forutsigbar styring**

54 Senterpartiet ønsker å bygge og forvalte Vestfolds areal og økonomi på en måte
55 som overlater fylket i stadig bedre stand til kommende generasjoner. Det krever
56 gode planer og et aktivt eierskap.

58 **Arealpolitikk**

59 Fylkeskommunen har et overordnet ansvar for arealplanlegging i fylket, som bør
60 utøves i nært samarbeid med kommunene og andre aktører i Vestfold-
61 samfunnet. Senterpartiet mener at større næringsarealer og nye
62 prosjektetableringer bør sees på tvers av kommunegrenser. Fylkeskommunen
63 bør aktivt tilrettelegge for og koordinere samarbeid mellom kommunene i fylket,

64 ulike forvaltningsnivåer, offentlige og private aktører og forskjellige fag- og
65 sektorområder for å fremme bærekraftig arealpolitikk.

66

67 Deler av fylket et tett befolket. Her kreves det tydelige rammer for å bevare
68 verdifull matjord og sikre allmenheten tilgang til kysten og andre natur- og
69 friluftslivsområder. Samtidig må distriktene i fylket ha mulighet til å utvikle seg
70 gjennom boligbygging og næringsutvikling når dette ikke er i konflikt med
71 nasjonale mål for jordvern og naturmangfold.

72

73 **Senterpartiet vil:**

74 • At fylkeskommunen skal være en medspiller for godt planarbeid i
75 kommunene

76 • Stoppe omdisponering av dyrka og dyrkbar mark til bolig- og
77 næringsformål, og ha en streng tolkning av jordvernet

78 • Sikre allmenheten tilgang til kysten og verdifulle natur- og
79 friluftslivsområder

80 • Legge til rette for fellesarealer til kultur, idrett og sosialt samvær i
81 byer og bygder

82 • Sikre verdifull kulturarv og bruke den som ressurs for å fremme
83 stedsutvikling

84 • Sikre god drikkevannskvalitet i Eikern og Farris, gjennom planer og
85 støtte til kvalitetshevende tiltak

86 • Aktivt bidra til forvaltning og restaurering av Oslofjorden

87

88 **Eiendomsforvaltning og eierstyring**

89 Bygninger, veier, anlegg og bedrifter som eies av fylkeskommunen skal forvaltes
90 til beste for innbyggerne. Senterpartiet ønsker at fylkeskommunen skal ha et
91 aktivt eierskap der det tjener innbyggernes felles interesser. Brukernes nytte og
92 trygghet på lang sikt legges til grunn for eierskapspolitikken. Senterpartiet ser på
93 jevnt og godt vedlikehold som et godt økonomisk og miljømessig tiltak.

94

95

96 **Senterpartiet vil:**

- 97 • At fylkeskommunale bygg så langt som mulig bygges i tre.
- 98 • At Vestfold skal være en foregangskommune på
- 99 energieffektivisering i offentlige bygg og anlegg
- 100 • Investere i solceller på fylkeskommunale bygg.

101

102

103 **Utdanning og Tannhelse**

104

105 **Utdanning**

106 Kunnskap og kompetanse er grunnleggende viktig i enkeltmenneskets liv, for
107 gode velferdstjenester og utvikling av nærings- og samfunnsliv. Flere
108 utviklingstrekk peker mot et samfunn preget av kompleksitet, større mangfold og
109 raskere endringer. For å sikre nødvendig, sammensatt kompetanse for framtida vil
110 Senterpartiet legge til rette for fleksible utdanningsløp.

111

112 Senterpartiet vil at ungdom skal kunne velge mellom store og små skoler med et
113 mangfold av studietilbud tilpasset næringslivets og samfunnets behov. De
114 videregående skolene skal være regionale utviklingsaktører og samarbeide tett
115 med lokalt nærings- og samfunnsliv, Fagskolen i Vestfold og Telemark og
116 Universitetet i Sørøst-Norge. Elevene bør kunne følge undervisning i enkeltfag på
117 andre skoler enn der de selv går via nettbaserte løsninger. De videregående
118 skolene skal være universelt utformet, slik at alle elever sikres et godt
119 utdanningstilbud. Gjennom pedagogiske trygge og faglige kompetente lærere
120 skal elevene ha mulighet til å utvikle sine ferdigheter og sitt potensiale.

121 Senterpartiet har tillitt til læreren som profesjonsutøver, og vil gi læreren et
122 profesjonelt handlingsrom. Det er nødvendig med en kritisk gjennomgang av
123 mengden rapportering og dokumentasjon som lærere i dag må bruke tid på. I
124 tillegg til lærere er det behov for sterke, tverrfaglige team rundt elevene.

125

126 De videregående skolene må ha tiltaksplaner som forebygger mobbing, og
127 verktøy til å løse problemer når de oppstår. I samarbeid med kommunene må det

128 arbeides målrettet med opplæring og tilbud for psykisk helse for både elever,
129 lærlinger og foresatte.

130 Senterpartiet vil ha et tettere samarbeid mellom rådgivningstjenestene i
131 ungdomsskolen, den videregående skolen, fagskolene og Universitetet i Sørøst-
132 Norge. Yrkesfagene må løftes fram i rådgivningen. Målet må være å tilby elevene
133 en utdanning de selv er motivert for og som møter samfunnets behov for
134 arbeidskraft. Senterpartiet vil styrke yrkesfagenes status og øke rekrutteringen til
135 disse. Vi må skaffe flere lærlingplasser, bedre kvaliteten på fagopplæringen og
136 redusere kostnadene ved å ta fagopplæring. Det er viktig å gjøre utdanningen
137 mest mulig relevant og kvalifisere elevene til det som møter dem i bedriftene,
138 både gjennom læretida og i arbeidslivet. For å sikre kvaliteten og øke
139 gjennomføringsprosenten er det avgjørende å skaffe nok lære-plasser. Full
140 opplæring i bedrift bør være et alternativ for de elevene som ikke er motivert for
141 skolegang.

142

143 Senterpartiet vil utvikle fagskoletilbudet som en høyere utdanning som skal
144 dekke et samfunnsbehov. Vi må dekke kompetansebehovet i primærnæringene,
145 bygg- og anleggsbransjen og i helse- og omsorgssektoren. Senterpartiet vil
146 arbeide for en bedre statlig finansiering av fagskoletilbudet.

147

148 For å sikre rekruttering til landbruksnæringen er det viktig med gode
149 utdanningsløp som kan kombinere praktisk og teoretisk utdanning. I Vestfold har
150 vi god erfaring med å kombinere offentlig og privat skoletilbud til agronomer og
151 gartnere. Kurs- og etterutdanningsbehovet for bønder er et kontinuerlig behov,
152 og voksenagronomutdanninga er et viktig supplement til den videregående
153 opplæringa.

154

155 Senterpartiet ønsker å legge til rette for at Universitetet i Sørøst-Norge (USN) blir
156 en aktiv medspiller innen næringsutvikling, kultur, folkehelse og utdanning i fylket.
157 For å oppnå dette bør fylkeskommunen være aktive deltakere i arbeidet med å
158 utvikle universitetet. Senterpartiet mener det er et stort potensial for økt

159 samarbeid mellom USN, kommuner, fylkeskommunen, næringslivet og
160 kulturlivet.

161

162 **Senterpartiet vil:**

- 163 • Ha en god og gratis offentlig skole som ikke rangerer elevers
164 muligheter etter geografi eller sosioøkonomisk bakgrunn
- 165 • Være restriktivt til etablering av privatskoler som undergraver den
166 offentlige skolen
- 167 • At skolebiblioteket skal fungere som et viktig samlingssted og
168 ressurscenter for elvene
- 169 • At fylkeskommunen skal ha et godt tilgjengelig tilbud om
170 skolepsykolog eller tilsvarende for elever og lærlinger
- 171 • Videreutvikle naturbruksskolen Melsom videregående skole som et
172 viktig sted å lære om matproduksjon
- 173 • Ivareta og styrke utdanningstilbudet innen naturbruk og gartnerfag
174 ved Gjennestad videregående skole
- 175 • At full opplæring i bedrift skal være et godt kjent alternativ for å
176 gjennomføre videregående opplæring, og at fylkeskommunen
177 tilrettelegger for dette
- 178 • Sikre et universelt utformet utdanningsløp som inkluderer digitale
179 hjelpemidler for personer med funksjonsnedsettelse
- 180 • Fylkeskommunen skal ha minst tre lærlingplasser per 5000
181 innbygger i egen virksomhet
- 182 • Stille krav til bedrifter ved større anbudsinnngåelser om at de må
183 være aktive lærebedrifter
- 184 • Legge bedre til rette for internasjonal utveskling, også for lærlinger
- 185 • Legge vekt på samfunnets behov for arbeidskraft ved valg av
186 studieprogram på de videregående skolene
- 187 • I kommende fireårsperiode legge vekt på å utdanne flere personer
188 innen helsefag
- 189 • Sørg for at ungdomsrådet involveres i fylkeskommunens politiske
190 saksbehandling

- 191
- Ha mer kompetanseutveksling mellom skoler og offentlige og
- 192 private virksomheter ved å trekke inn foredragsholdere fra næringsliv
- 193 og offentlig sektor i undervisningen og tilrettelegge for at lærere skal
- 194 kunne hospitere i ulike virksomheter
- at alle lærere skal ha pedagogisk bakgrunn og vil satse på
- 195 etterutdanning av lærere
- Videreutvikle samarbeidet mellom Universitetet i Sørøst-Norge,
- 196
- Fagskolen i Vestfold og Telemark og næringslivet i regionen
- 197
- 198
- 199

200 **Tannhelse**

201 Fylkeskommunen har ansvar for offentlig tannhelsetjeneste. For Senterpartiet er

202 det viktig at tannhelsetjenesten i Vestfold har god kvalitet og er tilgjengelig for

203 folk i hele fylket, på en enkel måte. God tannhelse har stor betydning for den

204 fysiske og psykiske helsen vår. Barn og unge, beboere på institusjoner og andre

205 som trenger det offentlige helsevesenet, bør ha et tilbud innenfor rimelig

206 reiseavstand.

207

208 **Senterpartiet vil:**

- Beholde dagens organisering av den offentlige tannhelsetjenesten,
- 209 med tannklinikker i Andebu og Lardal
- Vurdere om tannhelsetjenesten enkelte steder kan samlokaliseres
- 210
- med annen fylkeskommunal virksomhet som f.eks. videregående skoler
- 211
- 212
- 213
- 214

215 **Samferdsel og Infrastruktur**

216 Vestfold er et knutepunkt for transport og logistikk for hele Østlandet, med et

217 godt utbygd veinett, ferger, havner, jernbane og flyplass

218

219 Fylkesveiene er avgjørende for god kommunikasjon internt i fylket og over

220 fylkesgrenser. Langsiktig og godt vedlikehold av fylkesveiene gir trygghet og økt

221 tilgjengelighet.

222

223 TORP Sandefjord Lufthavn er viktig for reisende i vår region, men også viktig for å
224 redusere presset på Oslo Lufthavn Gardermoen. Flyplassen bør fjerne behovet
225 for å bygge ut en tredje rullebane på Gardermoen.

226 Videreutvikling av Vestfoldbanen, med tilknytning til Sørlandsbanen, er et
227 langsiktig mål for Senterpartiet. Også havnene våre er viktige logistikk-
228 knutepunkter som bør videreutvikles for å få ytterligere transport over på sjø og
229 dermed avlaste veisystemene. Senterpartiet vil støtte videre arbeid med
230 Jyllandskorridoren.

231

232 Busstilbudet i fylket må videreutvikles. Det bør holde et jevnt nivå gjennom hele
233 året, og korrespondansen mellom buss og andre kollektivløsninger må bedres.
234 Senterpartiet ønsker at ungdom skal ha tilgang til billige billetter som gjelder for
235 flere transportmidler. Personer som ikke kan benytte seg av kollektivtransport på
236 grunn av nedsatt funksjonsevne eller sykdom, trenger andre alternativer.

237

238 Et godt utbygd bredbånd- og mobilnett er en forutsetning for bosetting og
239 næringsutvikling i hele fylket, og en prioritet for Senterpartiet.

240

241 **Senterpartiet vil:**

- 242 • Etablere gang- og sykkelveier langs fylkesveiene der det er
243 nødvendig
- 244 • Satse sterkt på fylkesveier og innføre minstestandard uavhengig av
245 trafikkmengde
- 246 • Sikre at veier og broer i hele fylket tåler akseltrykk som gjør transport
247 av bygningsmaterialer og tømmer mulig
- 248 • Jobbe for ny veiforbindelse fra Færder til fastlandet
- 249 • Jobbe for å få på plass en god og sikker adkomstvei som knytter
250 TORP Sandefjord Lufthavn bedre til jernbanen og E18
- 251 • Gjennom fylkeskommunens eierskap i TORP Sandefjord Lufthavn
252 jobbe med å utvikle flyplassen som en viktig regional flyplass og
253 avlastningsflyplass for Gardermoen

- 254
- Ha forbindelse mellom Vestfoldbanen og Sørlandsbanen, flere
- 255 togavganger i fylket og sikre godstog tilgang til jernbanen
- 256
- Øke kollektivandelen i alle deler av fylket
- 257
- At alle innbyggerne i fylket skal kunne bruke kollektivtrafikk som
- 258 alternativ til biltransport. Dette skjer ved å etablere trafikknutepunkt i
- 259 samarbeid med kommunene.
- 260
- Opprettholde bussruter der pendlerbuss også er skolebuss i ferier
- 261
- Ha et tilbud med ekspressbusser fra de delene av fylket som ikke
- 262 har jernbane, f.eks. Færder og Lardal
- 263
- Bedre korrespondansen mellom buss og annen type kollektivtrafikk
- 264 som tog og ferger
- 265
- Etablere en ordning med felles ungdomskort som gjelder for all
- 266 kollektivtrafikk
- 267
- Jobbe for at eksisterende prøveordning med tilrettelagt transport
- 268 (TT-kort) skal bli en permanent nasjonal ordning.
- 269
- Videreutvikle havnene i fylket for både gods og passasjertrafikk
- 270
- Utvikle intermodale knutepunkt, der gods enkelt kan bytte mellom
- 271 skip, tog og bil
- 272
- Opprettholde dagens trafikkstasjoner

273

274

275 **Inkludering, idrett og kultur**

276 Sosial og geografisk ulikhet i helse er en stor utfordring i dagens Norge, også i

277 Vestfold. Senterpartiet ønsker en politikk som er med å utjevne disse forskjellene,

278 og som gir alle innbyggere mulighet til å utnytte sitt potensiale for meningsfulle

279 og gode liv.

280

281 Fylkeskommunen har ansvar for å koordinere og fremme folkehelsearbeid i

282 fylket, og samarbeider tett med kommuner, organisasjoner og andre offentlige

283 aktører. Fylkeskommunen skal også ha oversikt over helsetilstanden til

284 befolkningen og faktorer som påvirker denne.

285

286 Senterpartiet har tro på at forebyggende folkehelsearbeid lønner seg. Sunt
287 kosthold og fysisk aktivitet er viktige faktorer, men lokalsamfunn med sosiale
288 nettverk, der frivillige lag og organisasjoner fungerer godt, er minst like viktig.
289 Fylkeskommunen har et bredt spekter av virkemidler for å fremme god fysisk og
290 psykisk helse innen områder som kunst, kultur, idrett, friluftsliv, tannhelse og
291 utdanning.

292

293 Kultur bidrar til aktivitet, dialog, inkludering og opplevelser. Et fritt og mangfoldig
294 kulturliv kjennetegner et velfungerende demokrati med ytringsfrihet. Kultur har
295 en identitetsskapende effekt på både individer og samfunn, skaper mening og
296 trivsel og virker positivt på folkehelsa. Senterpartiet har som ambisjon at Vestfold
297 skal være et av landets fremste kulturfylker, med økt satsing på kulturnæring og
298 reiseliv. Det innebærer å sørge for at innbyggere i alle deler av fylket har mulighet
299 til å skape, vise fram og oppleve kultur av høy kvalitet, og at det finnes gode og
300 tilrettelagte kulturarenaer i fylket. Det er et mål for Senterpartiet at Vestfold skal
301 ha flere nasjonale visningsarenaer og godt utbygd digital infrastruktur på
302 kulturområdet.

303

304 «Den norske idrettsmodellen» bygger på sterke historiske relasjoner og
305 samarbeidsformer mellom offentlige organer og frivilligheten. Fylkeskommunen
306 fordeler spillemidler til idrettsanlegg for idrett og friluftsliv i fylket, gir tilskudd til
307 idrettsarrangementer og til regionale idrettsanlegg, deler ut toppidrettsstipend og
308 er en viktig kompetanseutvikler. Senterpartiet ønsker gjennom fylkeskommunens
309 virkemiddelapparat å bidra til god geografisk spredning og mangfold i idretts- og
310 friluftslivstilbudet, og til å gi idretten grønnere profil. Senterpartiet er opptatt av at
311 frivilligheten skal ha forutsigbare rammer, og at høy kompetanse og delingskultur
312 skal prege idretts- og friluftslivsområdet i fylket.

313

314 Vestfold har en rik kulturarv fra blant annet vikingtid, middelalder, grevskapstid og
315 seilskutetid. For Senterpartiet er det viktig å ivareta og formidle kulturarven. Det
316 frivillige engasjementet og innsatsen må oppmuntres og brukes som en ressurs,
317 sammen med museene og andre institusjoner på feltet. Arbeidet som gjøres med
318 å ta vare på folkemusikken i Vestfold er et godt eksempel på dette. Det bør

319 satses mer på kulturbasert næring og reiseliv for å skape nye arbeidsplasser og
320 fremme næringsutvikling i fylket.

321

322 **Senterpartiet vil:**

- 323 • Prioritere arbeid med psykisk helse i videregående skole
- 324 • Ha gratis, enkel og sunn frokost på alle videregående skoler
- 325 • Legge mer fysisk aktivitet inn i skolen for å fremme læring og god
326 folkehelse, f.eks. med støtte til «Aktiv 365»
- 327 • Støtte opp under frivillig innsats gjennom å bidra med hjelp til
328 spillemiddelsøknader og rapportering
- 329 • Utvikle gode arenaer for opplæring, kunnskapsdeling og
330 erfaringsutveksling for frivilligheten.
- 331 • Tilrettelegge for økt aktivitet i hverdagen
- 332 • Være med å utvikle gode nærmiljøanlegg og regionale
333 idrettsanlegg
- 334 • Arbeide for bærekraftig planlegging, utforming, bygging og drift av
335 idretts- og friluftslivsanlegg.
- 336 • Styrke koblingen mellom kultur, kulturbasert næring og reiseliv
- 337 • Arbeide for å få skipshaugene i fylket inn på UNESCOs
338 verdensarvliste.
- 339 • Samarbeide med Telemark fylkeskommune og andre relevante
340 aktører om å videreutvikle og markedsføre Vikingveien som kultur- og
341 reiselivskonsept.
- 342 • Videreutvikle Midgard vikingsenter som attraksjon og styrke
343 senterets kobling til Vikingveien.
- 344 • Gjennom aktivt eierskap i Vestfoldmuseene IKS bidra til å utvikle
345 museene og Vestfoldarkivet, sikre at staten bidrar økonomisk til dette
- 346 • Støtte opp under etableringen og utviklingen av Næringslivsarkivet,
347 med mål om at satsingen skal kunne utvides til hele østlandsområdet
- 348 • Bruke Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken
349 aktivt for å løfte kulturen bredt ut til alle aldersgrupper

- 350 • Jobbe for mer forutsigbar økonomisk støtte til fylkets festivaler og
351 kulturarrangementer

352

353

354 **Næring, klima og miljø**

355 **Næringsutvikling**

356 Vestfold har et mangfoldig næringsliv der landbruk, næringsmiddelindustri,
357 logistikk og reiseliv er viktige bærebjelker. Senterpartiet ønsker å styrke
358 kompetanse- og teknologimiljøene knyttet til både disse og andre næringer.
359 Fylkeskommunen bør være en aktiv tilrettelegger for utviklingen av nye og
360 eksisterende arbeidsplasser.

361

362 Som Norges brødboks og kjøkkenhage er Vestfold en vesentlig del av landets
363 beredskap. Poteter, grønnsaker og matkorn har kort vei fra jord til bord, og
364 Norges største pølsefabrikk sikrer leveranser til hverdag og fest. Et strengt
365 jordvern og gode rammebetingelser for landbruk og næringsmiddelindustri er
366 avgjørende for å trygge matforsyningen i framtida. Et sterkt tollvern er nødvendig
367 for å beholde og videreutvikle dagens produksjon. De matproduserende arealene
368 til sjøs må sikres gjennom å forbedre naturtilstanden til Oslofjorden.

369

370 Vestfolds rike kulturarv og formidlingen av denne, er sammen med ferger,
371 flyplass, jernbane, kollektivtransport, turstier og veier, et viktig grunnlag for
372 serveringssteder og overnattingsbedrifter. Det samme er kulturlivet med
373 utstillinger, forestillinger, festivaler, konkurranser og andre arrangementer.
374 Fylkeskommunen bør være sentral i å samordne og markedsføre aktivitetene og
375 attraksjonene i fylket, slik at de kan utfylle og styrke hverandre.

376

377 **Senterpartiet vil:**

- 378 • Integrere landbruk, kulturbasert næring og reiseliv i en helhetlig
379 næringsplan for Vestfold
- 380 • Avsette regionale utviklingsmidler til å støtte i næringssvake
381 områder

- 382
- Forsterke satsingen på reiseliv. Satsingen må samordnes med
- 383 kultursatsingen i fylket og matfylket Vestfold
- 384
- Utvikle en strategi for etablering av statlige arbeidsplasser i fylket
- 385
- At naturressurser som jord, skog, fisk og stein bør sikres gjennom
- 386 norsk eierskap
- 387
- Være med å bygge oppunder lokale initiativ
- 388

389 **Natur og miljø**

390 Miljø- og klimaendringer må tas på største alvor. Fylkeskommunen har ansvar for

391 å koordinere og fremme miljø- og klimaarbeid i fylket, men har også et

392 selvstendig ansvar for å kutte i klimagassutslipp. Senterpartiet vil at Vestfold skal

393 være et energieffektivt fylke som satser på fornybar energi. En av målsettingene

394 er at fylkeskommunen skal være klimanøytral.

395

396 Naturmangfold er viktig både på land og i vann. Planarbeid er viktig for å

397 hensynte det biologiske mangfoldet og de ulike naturtypene i fylket vårt.

398

399 **Senterpartiet vil:**

- 400
- Utarbeide en felles plan for klima og energi, der fornybar energi står
- 401 sentralt
- 402
- Tilrettelegge for at alle resirkulerbare materialer skal bli sortert og
- 403 gjenvunnet, og at organisk materiale blir benyttet til biogassproduksjon
- 404
- At busser og andre tungtransporttjenester for fylkeskommunen skal
- 405 bruke biogass eller annen klimanøytral energi som energiform
- 406
- At fylkeskommunen skal støtte opp om innovative prosjekter innen
- 407 miljø og klima, og være en pådriver for å få realisert prosjekter innenfor
- 408 fornybar energi
- 409
- Ta hensyn til biologisk mangfold og ivareta natur i planarbeidet